

Herøy kommune
6099 Fosnavåg

Deres ref:
Vår ref: 2023/210579
Dato: 06.10.2023
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HERØY VASSLAG SA - FARGETALL OVER 20

Herøy Vasslag har ved siste prøver nå i september i år fått påvist urovekkende høgt fargetall i råvannet og ferdig levert drikkevann. Fargetallet har på et prøvested vært hele 24 mg Pt/l. Når det overstiger 20 i fargetall, er det utenfor veiledende tiltaksverdier for det som blir vurdert som godt drikkevann. Drikkevannsforskriften krever tiltak når tiltaksgrensen overskrides.

Vannverket har i dag ikke vannbehandlingsanlegg til å kunne rense vannet tilstrekkelig til å levere vann av god drikkevannskvalitet til enhver tid. Dette gjelder spesielt i nedbørsrike perioder.

Mattilsynet ser med bekymring på framtiden for drikkevannsforsyningen til Herøy Vasslag, der en trolig vil få flere slike tilfeller med dårlig råvannskvalitet. Klimaendringene slår inn med mer nedbør og mer intens nedbør. Det medfører at flere vannverk får mer utvasking av humus i råvannskildene sine, noe som gir høyere fargetall, mer humusstoffer og partikler i vannet.

Herøy Vasslag har ikke behandlingsanlegg for å takle utfordringene med høge fargetall fra Mørkevatnet. Det gir seg derfor utslag i følgende:

- vannet til forbruker blir misfarget (misfarging på klesvask, lite appetittlig å drikke)
- mer humus og partikler i drikkevannet
- vannet blir vanskeligere å desinfisere og produksjonskapasiteten går ned
- bruk av klor kan gi bundne klorforbindelser (trihalomentaner) som gir klorklukt og som det er usikkerhet rundt når det gjelder helsefare
- økt fare for å innføre kokevarsel til abonnentene når vannkvaliteten og renseeffekten går ned

Vannverket bruker «vannglass» for å heve og stabilisere pH-verdien på vannet. Dette i tillegg til farge og usikkerhet i renseeffekten, skaper utfordringer for næringsmiddelindustrien i kommunen.

Mattilsynet har gjennom flere år hatt en god dialog med Herøy vasslag og det ble i september 2020 søkt Mattilsynet om godkjenning av planer for nytt behandlingsanlegg på Moltu. Mattilsynet godkjente i oktober 2020 planene, som da inkluderte fullrenseanlegg med god kapasitet til å fjerne farge og humus. I tillegg øker en leveringssikkerheten betydelig ved å bygge nye rentvannsmagasin i tilknytning til nytt anlegg på Moltu.

Herøy vasslag forsyner ca 5000 personer, flere institusjoner, skoler, barnehager, næringsmiddelvirksomheter og næringsmiddelindustri. Alle disse er helt avhengig av at vannverket kan levere drikkevann av tilfredsstillende kvalitet og i tilstrekkelige mengder til enhver tid.

Slik Mattilsynet har forstått det, har Herøy kommune ikke fått behandlet søknaden om byggeløyve enda og vannverket kan dermed ikke sette i gang det planlagte arbeidet før planprogram og reguleringsplaner er vedtatt.

Herøy vasslag har kommet med bekymringsmelding til Mattilsynet om at denne saken drar ut i tid når det gjelder planprosessen i kommunen.

Mattilsynet ber nå Herøy kommune om få fortgang i behandlingsprosessene, slik at Herøy vasslag kan sette i gang det viktige tiltaket med å sikre godt og nok drikkevann til alle i forsyningsområdet.

Vi ber derfor om å få en tilbakemelding fra Herøy kommune på når Herøy Vasslag kan forvente å få saken ferdig behandlet.

Med hilsen

Lennart F. Berge
seksjonsleder

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til
Roger Myklebusthaug Herøy Vasslag SA
Kommunelege
Kommunedirektør
Saksansvarlige